

TINERETUL REFLECTAT PRIN PRISMA ECONOMIEI CONTEMPORANE

Olga BACA, Irina REBENJA
Coordonator: Valentina CHILDESCU, conf.univ., dr.

Universitatea Tehnică din Moldova

Abstract: *Tinerii sunt viitorul acestei țări. Ei sunt partea entuziastă a acestui popor care au inițiativă și ambiția pentru a face schimbări. Iar unul dintre domeniile cele mai importante este cu siguranță economia care este mereu actuală și e strâns legată de viața cotidiană. Tinerii sunt destul de prudenți ca să realizeze imposibilul și să îndeplinească schimbările necesare, generație după generație. În societatea contemporană fără o economie bine dezvoltată, nu poți reflecta despre prognoze pozitive în legătură cu un viitor plin de oportunități pentru tineret.*

Cuvinte cheie: *Tineret, viitor, economie, oportunități, scop.*

Introducere. Când se cere o definiție a economiei, cei care au de-a face pentru prima dată cu această materie obișnuiesc să dea concepte care se referă la bani, la valoarea lucrurilor sau la bogăția persoanelor, țărilor. Dacă întrebăm o persoană de pe stradă ce opinie are despre problemele economice, răspunsul său se va referi cu siguranță la șomaj, creșterea prețurilor sau la situația burselor. Iar dacă am întreba un tînăr ce înseamnă pentru el o economie prosperă, răspunsul primit va fi despre un viitor cu multe oportunități și fără griji, un loc de muncă bine plătit, posibilități de desfășurare pe plan profesional. Dar oare în Republica Moldova ramura economică este blîndă cu viitorul tineretului?

Conform Biroului Național de Statistică, tinerii din Republica Moldova (15-29 ani) reprezintă 25 la sută din populația stabilă la 1 ianuarie 2014. Pe parcursul ultimilor ani generația tînără este în descreștere în mod constant, în mod special a categoriei de vîrstă 15-19 ani, ponderea căreia în numărul total al tinerilor s-a micșorat de la 31,8% la 01.01.2009, până la 26,0% la 1 ianuarie 2014. Numărul persoanelor în vîrstă de 20-24 ani de asemenea s-a redus cu 48,5 mii persoane sau cu 2,3 puncte procentuale. Doar în cazul tinerilor în vîrstă de 25-29 ani se atestă o creștere cu 8,2 puncte procentuale.

Nu e suficient să te afli în categoria "tineret" pentru a dezvolta economia unei țări, trebuie să atingem și așa o temă ca educația. Fără studii, nu ești capabil să acumulezi cunoștințele necesare. Nivelul de educație al tinerilor este unul din factorii care determină angajarea în cîmpul muncii și respectiv securitatea socială a acestei categorii de populație. În contextul reducerii populației de vîrstă școlară (3-23 ani) în perioada anilor 2008-2013 cu 15,2%, se constată și o diminuare a numărului de copii/tineri cuprinși în sistemul național de educație.

Astfel, rata de cuprindere școlară a persoanelor din grupa de vîrstă 3-23 ani a avut o tendință continuă ascendentă și a constituit în anul de studii 2013/14 - 64,4%. Totodată, rata de cuprindere în învățămînt a persoanelor din grupa de vîrstă 16-23 a avut o dinamică fluctuantă, înregistrînd o diminuare mai accentuată în anul de studii 2013/14 - 1,6 puncte procentuale. Reducerea ratei de cuprindere în majoritatea țărilor are loc după finisarea ciclului de învățămînt obligatoriu, în cazul Republicii Moldova este ciclul gimnazial. Iar dacă am atinge tema anume a institutiilor de învățămînt superior: în anul 2013 circa 25 mii tineri au absolvit o instituție de învățămînt superior, din care 17,7 mii au obținut diploma de licență (71,4%), 6,3 mii diploma de master (25,4%). [1]

Totuși cel mai mare procentaj 27,8% este definit pentru studiile în domeniul economiei. Tinerii optează pentru o specialitate cu viitor și care mereu are o infrastructură în continuă schimbare. Economia Republicii Moldova este în curs de dezvoltare și mergem cu pași siguri spre succes implicîndu-ne în diverse acțiuni cu impact pozitiv pentru acest stat și bunăstarea cetățenilor acestuia.

Rolul tinerilor în economia Republicii Moldova

Tineretul este mecanismul ce mișcă economia, supranumit baza economiei. Ei sunt un element foarte important deoarece sunt inovativi și adoptă tehnologii noi, flexibile și de performanță. Tineretul vine cu idei noi și ține rolul de dezvoltare. Progresul pornește de la ei și se termina tot cu ei. Tinerii de astăzi constituie bazele economiei societății de mîine.

Dar totuși a avea o influență trebuie să fie implicare în diferite organizații și activități. Astfel a fost organizat un sondaj prin chestionare în care au fost incluse atît întrebări închise cît și deschise. Întrebările fiind legate de vîrsta, facultatea, domeniul ales și activitatea tinerilor în domeniul economiei. Sondajul a fost efectuat în rîndul studenților de la Facultatea de Inginerie Economică și Business de la Universitatea Tehnică a Moldovei.

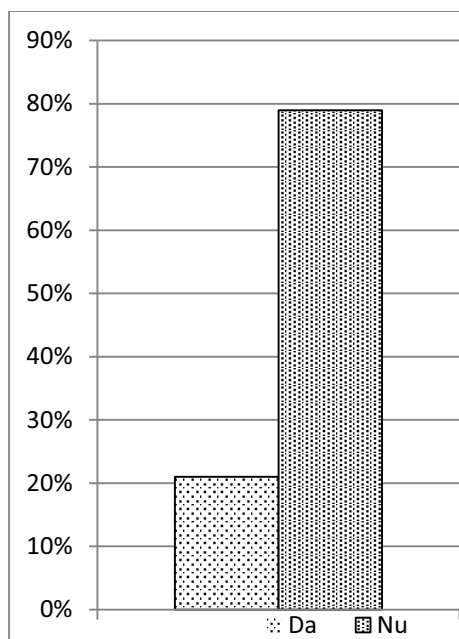

Figura 1. *Rata prezenței experienței de muncă*

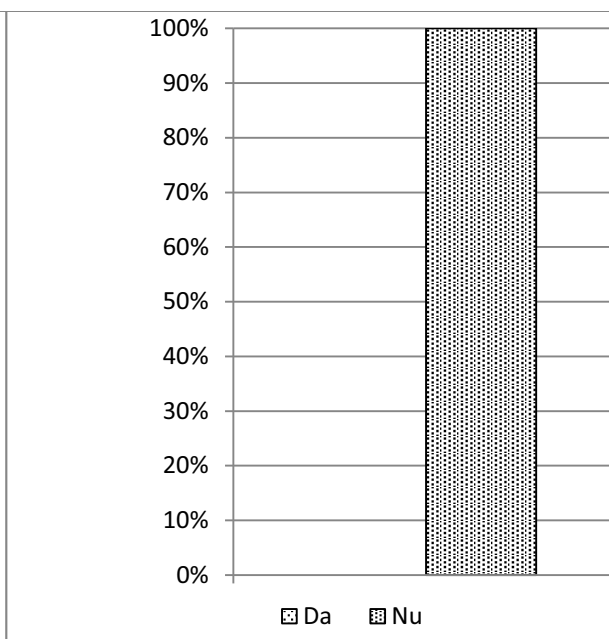

Figura 2. *Rata regretării facultății alese*

Vârstele tinerilor chestionați sunt cuprinse între 18 ani și 22 de ani. Preponderent fetele sunt într-un număr mai mare circa 65%. La întrebarea legată despre prezența experienței la un loc de muncă în domeniul economiei mai mult de 70% din tineri au răspuns negativ, ceea ce înseamnă că economia contemporană și autohtonă nu ne oferă locuri de muncă pentru tinerii fără studii superioare în domeniul economiei, sau pentru studenții ce solicită un post part-time. Din cauza aceasta avem un procentaj mare de tineri care pleacă peste hotare pentru a-și găsi un loc de muncă și de cele mai multe ori nu în domeniul care au studiat.

După studiu știm că cei mai vulnerabili pe piața muncii sunt tinerii migranți reîntorși în țară, printre aceștia fiind înregistrată cea mai mare pondere de șomeri, circa 24,7%. Iar în raport cu statutul activității curente 3 din 10 tineri (28%) sunt ocupați, adică au un loc de muncă, circa 3% sunt șomeri și restul (69%) sunt economic inactivi. Printre persoanele tinere ocupate, 3 din 4 (74%) lucrează în calitate de salariați, iar aproximativ un sfert (23%) desfășoară activități pe cont propriu, 2,3% din tineri concomitent cu activitatea de muncă mai urmează și o instruire formală în cadrul sistemului național de învățământ. Trei din zece tineri (31,4%) au locuri de muncă informale, iar în rândul tinerilor salariați 11 la sută lucrează fără contracte individuale de muncă (munca nedeclarată).

Șomajul în rândul tinerilor înregistrează valori mai mari comparativ cu alte grupe de vârstă sau media la nivel de țară. Astfel, în 2013 rata șomajului conform definiției BIM a fost de 8,7% la tinerii cu vârstă cuprinsă între 15-29 ani, și respectiv de 12,2% la tinerii în vârstă de 15-24 ani, în timp ce media pe țară a constituit 5,1%. În șomaj de lungă durată (12 luni și mai mult) s-au aflat 13 la sută din totalul șomerilor de 15-29 ani, valoarea acestui indicator fiind în descreștere în ultimii ani. [<http://www.statistica.md/>]

Surprinzător de plăcut este faptul că la întrebarea legată de alegerea făcută în favoarea facultății de economie, nimeni nu regretă opțiunea aleasă, ceea ce înseamnă că suntem implicați într-un sistem de învățământ cu predare calitativă.

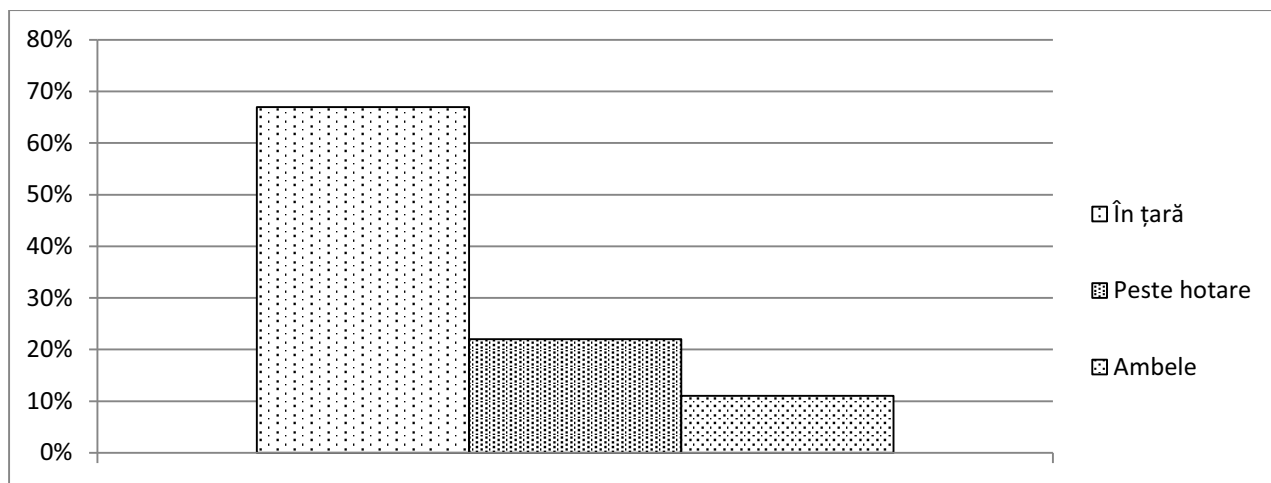

Figura 3. Locul de activare în viitor

Iar întrebarea despre locul unde preconizează să activeze în continuare oferă o speranță pentru viitorul economic al acestui stat deoarece peste 60% din participanți au răspuns că își doresc să activeze în țară, ce înseamnă ca mai mult de jumătate din tineri rămân stabiliți în țară pentru dezvoltarea social-economică a acesteia.

Zece sfaturi pentru tinerii ce au ales domeniul economic

1. Concentrare la maxim. Oportunitati sunt multe, dar nu mereu trebuie să le accepți. Jonglînd cu mai mulți asociați te vei dezorienta și îți vei limita atît eficiența cît și productivitatea. Fă un lucru perfect, nu 10 lucruri prost.

2. Cunoaște ceea ce faci. Fă ceea ce știi. Nu începe o afacere pur și simplu pentru că pare atractivă sau are mari așteptari de profit. Fă ceea ce îți place. Afacerile construite în jurul punctelor forte și a talentelor tale va avea o șansă mai mare de succes. Nu este important numai să crezi o afacere profitabilă, ci, de asemenea, este important să fii fericit de gestionarea și de creștere ei în fiecare zi. Dacă inima ta nu este în ea, nu vei avea succes.

3. Fii gata să comunici. De la o întîlnire întamplătoare cu un investitor pînă la un client curios, sa fii întotdeauna gata să îi prezinți afacerea ta. Spune care este scopul tău, serviciile și țelurile într-un mod clar și concis. Adaptează mesajul persoanei căreia te adresezi.

4. Află ceea ce știi, află ce nu știi și totodata află cine știe ce nu știi tu. Nimeni nu știe totul, așa că nu te arăta tu ca unul care le știe pe toate. Înconjoară-te cu consilieri și mentori care te vor ajuta să devii un lider mai bun și om de afaceri. Găsește oameni de succes, cunoștințe cu care să îți împărtășești interesele și obiectivele comune de afaceri.

5. Poartă-te ca un startup. Uită de birouri de lux, mașini rapide și conturile „grase” de cheltuieli. Portofelul dvs. este compania dvs. Antrenează-te și perfecționează-ți arta de a fi frugal. Analizează fiecare venit și verifică de trei ori fiecare cheltuială. Menține la un nivel minim costurile fixe și gestionează-ți eficient fluxul de numerar.

6. Învăță din greșeli. Nici o carte de afaceri sau plan de afaceri nu poate prezice viitorul sau să te pregătescă integral pentru a deveni un antreprenor de succes. Nu există nici un astfel de lucru ca planul perfect. Nu sări niciodată într-o afacere nouă, fără o analiză sau o planificare atentă, dar nici nu aștepta cîteva luni sau ani pentru a intra într-o afacere. Vei deveni un antreprenor de succes atunci cînd ești „trecut prin foc”. Cel mai important lucru pe care îl poți face este să înveți din greșeli și să nu faci aceeași greșeală de două ori.

7. Nimeni nu-ți va da bani. Nimeni nu va investi în tine. Dacă ai nevoie de sume mari de capital pentru a lansa o afacere, du-te înapoi și analizează. Refă planurile scumpe și cheltuielile grandioase. Simplifică ideea pînă cînd este gestionată ca o afacere în stadiu incipient. Găsește modalități mai puțin costisitoare de a manageria afacerea ta. Demonstrează-ți valoarea înainte de a cere investiții. În cazul în care conceptul tău este de succes, șansele de a majora capitalul de la investitori se vor îmbunătăți simțitor.

8. Fii sănătos. Nu, nu este un sfat de la mama ta. Cu toate acestea, e demonstrat că vei fi mult mai productiv atunci cînd ai mai multă grijă de tine. Spiritul antreprenorial este un stil de viață, nu un job de la 9:00 la 17 :00. Lucrînd pînă la epuizare te va costa mult și te va face mai puțin productiv. Nu veni cu scuze. Mănîncă sănătos, fă sport și găsește timp pentru tine.

9. Nu cădeți victima propriei strategii de business. Impresionează prin acțiuni nu prin vorbe. Susține afacerea ta cu entuziasm, dar și cu bun gust. Evită adevărul exagerat și atinge țelurile cu certitudini.

10. Află primul cînd să renunți. Contrar credinței populare, un capitan inteligent nu merge în jos cu nava. Nu merge ca un nebun în misiune de dragul egoului. Afla cînd e timpul să mergi pe jos. Dacă ideea ta nu este viabilă, reflectă asupra la ceea ce a mers greșit și greșelile care au fost făcute. Evaluează ceea ce ai fi făcut altfel. Determină modul în care vei utiliza aceste lecții „greu de învățat” mai bine în viitoarele tale escapade antreprenoriale. Eșecul este inevitabil, dar un antreprenor adevărat va depăși orice obstacol.

Concluzie. Economia globală încă nu si-a revenit de sub impactul crizei financiare recente. Avansată și în dezvoltare redresarea economică globală nu a fost doar o recuperare fără locuri de muncă, dar, de asemenea, o slăbire pe plan mondial. Deși fiecare regiune are provocările sale unice, o amenințare comună este provocata de economia globală cu care ne confruntăm în mare parte, este o creștere a șomajului, în special șomajul în rândul tinerilor.

Există o părere că cele mai multe dintre problemele sociale este rezultatul direct al neglijării educației și dezvoltării tinerilor în ultimele decenii. Fie că este vorba de șomaj, sarcini adolescente, crescând consumul de droguri, tinerii de astăzi au o mai mare responsabilitate de a aborda aceste probleme, și dea face în mod eficient acest lucru, ei trebuie să fie bine informați pentru a depăși provocările. În cazul în care aspirațiile și așteptările tinerilor nu sunt integrate în eforturile de planificare, se ignorează în esență, viitorul națiunii. Acesta este motivul pentru care un viabil sistem educațional eficient este vital pentru orice țară. Dar tinerii din Republica Moldova, au nevoie de un bun sistem de învățământ, au nevoie de programe de agrement și instituții sociale, care vor promova valori culturale și atitudini care să le permită dezvoltarea lor fizică și intelectuală prin diverse provocări și astfel să devină cetățeni buni și conștiincioși, productivi și nu în ultimul rînd responsabili.

Crearea a diferitor oportunități pentru ca tinerii să se implice în activitățile economico-sociale de construire a unui viitor luminos este o sarcină vitală. Aceste oportunități vor ajuta formarea aptitudinilor de lider, dezvoltarea spiritului de echipă și va dezvolta obiceiuri sănătoase și atitudini care vor favoriza virtuți ca onestitatea, hărnicia, fraternitatea. Cu prezența acestor atitudini va aparea un interes mai aprins în dezvoltarea țării care va fi prezent în toate activitățile tinerilor.

Bibliografie

1. <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&id=4480&idc=168> accesat 29.09.14
2. <http://www.pwc.com/gx/en/issues/economy/global-economy-watch.jhtml> accesat 30.09.14